A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2021. január 13.*

„Előzetes döntéshozatal – Sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Európai elfogatóparancs – 2002/584/IB kerethatározat – Tagállamok közötti átadási eljárások – A 6. cikk (1) bekezdése és a 8. cikk (1) bekezdésének c) pontja – A gyanúsítottá nyilvánító nemzeti aktus alapján kibocsátott európai elfogatóparancs – Az »elfogatóparancs vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat« fogalma – A nemzeti elfogatóparancs hiánya – Következmények – Hatékony bírói jogvédelem – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke”

A C-414/20. PPU. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Spetsializiran nakazatelen sad (szakosított büntetőbíróság, Bulgária) a Bírósághoz 2020. szeptember 4-én érkezett, 2020. szeptember 3-i határozatával terjesztett elő az

MM

ellen folytatott,

a **Spetsializirana prokuratura**

részvételével folyamatban lévő büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök, N. Wahl (előadó), F. Biltgen, L. S. Rossi és J. Passer bírák,

főtanácsnok: J. Richard de la Tour,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság 2020. szeptember 3-i, a Bírósághoz 2020. szeptember 4-én érkezett kérelmére, miszerint az előzetes döntéshozatalra utalást a Bíróság eljárási szabályzata 107. cikkének megfelelően sürgősségi eljárásban bírálják el,

tekintettel a negyedik tanács e kérelemnek helyt adó 2020. szeptember 21-i határozatára,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2020. november 11-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– MM képviseletében V. T. Bratoevska és T. Gincheva advokati,

* Az eljárás nyelve: bolgár.

– a bolgár kormány képviseletében T. Tsingileva és L. Zaharieva, meghatalmazotti minőségben,

– a spanyol kormány képviseletében M. J. Ruiz Sánchez, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében C. Ladenburger, I. Zaloguin és S. Grünheid, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. december 9-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 6. kötet, 34. o.; a továbbiakban: 2002/584 kerethatározat) 6. cikke (1) bekezdésének és 8. cikke (1) bekezdése c) pontjának, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkének értelmezésére irányul.

2 E kérelmet az MM ellen indított büntetőeljárás keretében terjesztették elő, amelynek során az MM-el szemben kibocsátott európai elfogatóparancs érvényességét vitatják az őt előzetes letartóztatásba helyező intézkedés felülvizsgálatára irányuló kérelem alátámasztása érdekében.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2002/584 kerethatározatnak „Az európai elfogatóparancs meghatározása és végrehajtásának kötelezettsége” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja.

(2) A tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.

(3) E kerethatározat nem érinti az [EUSZ 6. cikkben] biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának kötelezettségét.”

4 E kerethatározatnak „Az illetékes igazságügyi hatóságok meghatározása” című 6. cikke ekként rendelkezik:

„(1) Kibocsátó igazságügyi hatóság a kibocsátó tagállamnak az az igazságügyi hatósága, amely ezen állam joga szerint az európai elfogatóparancs kibocsátására illetékes.

(2) Végrehajtó igazságügyi hatóság a végrehajtó tagállamnak az az igazságügyi hatósága, amely ezen állam joga szerint az európai elfogatóparancs végrehajtására illetékes.

(3) A tagállamok mindegyike tájékoztatja a Tanács Főtitkárságát a joga szerinti illetékes igazságügyi hatóságról.”

5 A kerethatározatnak „Az európai elfogatóparancs tartalma és formája” című 8. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„Az európai elfogatóparancs, a mellékletben szereplő formanyomtatványnak megfelelően az alábbi információkat tartalmazza:

[…]

c) annak tanúsítása, hogy az 1. és 2. cikk szerinti végrehajtható ítélet, elfogatóparancs vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat áll rendelkezésre;

[…]”

6 A 2002/584 kerethatározat mellékletében az európai elfogatóparancs egységes mintájára vonatkozó formanyomtatványt ír elő. E formanyomtatványnak „[a]z elfogatóparancs alapjául szolgáló határozatra” vonatkozó b) pontja az 1. alpontjában „[e]lfogatóparancs[ra] vagy azonos joghatályú bírósági határozatra” utal.

A bolgár jog

7 A 2002/584 kerethatározatot a bolgár jogba a Zakon za ekstraditsiata i evropeiskata zapoved za arest (a kiadatásról és az európai elfogatóparancsról szóló törvény, a DV 2005. június 3-i 46/05. száma, a továbbiakban: ZEEZA) ültette át. A ZEEZA 37. cikke az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó rendelkezéseket e kerethatározat 8. cikkével szinte azonos módon fogalmazza meg.

8 A ZEEZA 56. cikke (1) bekezdésének 1. pontja értelmében az ügyész a büntetőeljárás nyomozási szakaszában hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a terhelttel szemben európai elfogatóparancsot bocsásson ki. A büntetőeljárás e szakaszában a bolgár jogszabályok sem az elfogatóparancs kibocsátását megelőzően, sem azt követően nem teszik lehetővé a bíróság számára, hogy részt vegyen az európai elfogatóparancs kibocsátásában, vagy hogy felülvizsgálja ezen elfogatóparancs érvényességét.

9 A nakazatelno protsesualen kodeksnek (a büntetőeljárásról szóló törvény, a továbbiakban: NPK) a ZEEZA 66. cikkével összefüggésben értelmezett 200. cikke értelmében az európai elfogatóparancs ellen kizárólag a fellebbviteli főügyészségnél lehet jogorvoslattal élni.

10 Az előállítási parancsot, amelynek célja a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személynek a rendőrségi nyomozó hatóság elé vezetése, az NPK 71. cikke szabályozza. Ezen előállítási paranccsal szemben csak az ügyésznél lehet jogorvoslattal élni.

11 A bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személy elleni eljárás alá vonását többek között az NPK 219. cikke szabályozza.

12 Az NPK 219. cikkének (1) bekezdése a következőket mondja ki: „A nyomozó hatóság, amennyiben elegendő bizonyíték áll rendelkezésre valamely meghatározott személy bűnösségére vonatkozóan […], jelentést tesz az ügyésznek, és határozattal gyanúsítottá nyilvánítja e személyt.” Ezt az aktust a nyomozó hatóság az ügyész felügyelete mellett bocsátja ki. Amint az az NPK 219. cikkének (4)–(8) bekezdéséből és 221. cikkéből következik, e határozat célja, hogy a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személlyel közölje a gyanúsítást, és lehetőséget biztosítson számára a védekezésre. Az említett határozat joghatásként nem eredményezi a terhelt fogva tartását.

13 A nyomozó hatóság gyanúsítottá nyilvánító határozatával szemben a bíróságnál nem lehet jogorvoslattal élni. Azzal szemben csak az ügyésznél lehet jogorvoslattal élni. Az NPK 200. cikke ugyanis úgy rendelkezik, hogy „[a] nyomozó hatóság gyanúsítása ellen az ügyésznél lehet jogorvoslattal élni. Az ügyész határozatával szemben, amely nem tartozik bírósági felülvizsgálat alá, a fellebbviteli főügyészségnél lehet jogorvoslattal élni, amelynek határozata végleges”.

14 A büntetőeljárás alá vont személy előzetes letartóztatását a büntetőeljárás nyomozási szakaszában az NPK 64. cikke szabályozza.

15 Az NPK 64. cikkének (1) bekezdése szerint „[a]z előzetes letartóztatást a nyomozási szakasz során az ügyész indítványára az illetékes elsőfokú bíróság rendeli el”.

16 Az ilyen kérelem benyújtásához az ügyésznek értékelnie kell, hogy teljesülnek-e az NPK 63. cikkének (1) bekezdésében ahhoz megkövetelt feltételek, hogy e bíróságtól a gyanúsítottá nyilvánítást követően az előzetes letartóztatás mint legszigorúbb intézkedés elrendelését kérje a terhelttel szemben.

17 Az NPK 64. cikkének (2) bekezdése értelmében az ügyész legfeljebb 72 órás időtartamra rendelheti el a terhelt őrizetbe vételét annak érdekében, hogy lehetővé tegye e személy azon bíróság előtti megjelenését, amely adott esetben az előzetes letartóztatás elrendelésére hatáskörrel rendelkezik.

18 Az NPK 64. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a bíróság haladéktalanul megvizsgálja az ügyet a terhelt részvételével”.

19 Az NPK 64. cikkének (4) bekezdése értelmében a bíróság az előzetes letartóztatás iránti kérelem megvizsgálására, és annak értékelésére illetékes hatóság, hogy szükség van-e ezen intézkedés előírására, enyhébb intézkedést írjon elő, vagy általános jelleggel megtagadja a terhelttel szemben kötelező eljárási intézkedés előírását.

20 Az NPK-nak „Az előzetes letartóztatásról és más pártfogó felügyeleti intézkedésről a tárgyalási szakaszban hozott határozatok” című 270. cikke szerint:

„(1) A kényszerintézkedés megváltoztatása a tárgyalási szakaszban bármikor indítványozható. A körülmények megváltozása esetén a kényszerintézkedéssel kapcsolatban ismételt indítványt lehet tenni az illetékes bíróság előtt.

(2) A bíróság nyilvános tárgyaláson végzésben határoz.

[…]

(4) A (2) és (3) bekezdés szerinti végzés ellen fellebbezéssel lehet élni […]”

Az alapeljárás, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések és a Bíróság előtti eljárás

21 Bulgáriában 41 terhelttel szemben kábítószer-kereskedelemmel foglalkozó bűnszervezetben való részvétel miatt büntetőeljárás indult. E személyek közül 16-an, köztük MM, megszöktek.

22 Az NPK 71. cikke alapján meghozott 2019. augusztus 8-i határozatával a nyomozó hatóság körözést bocsátott ki MM-mel szemben annak érdekében, hogy előállítsák a rendőrségnél. Ezt a határozatot, amelyet egy rendőrségi nyomozó hozott, soha nem hajtották végre ténylegesen.

23 A 2019. augusztus 9-i határozatával a nyomozó hatóság az ügyész engedélyével gyanúsítottá nyilvánította MM-et kábítószer-kereskedelemmel foglalkozó bűnszervezetben való részvétel miatt. Mivel MM megszökött, e határozatot, amely a kérdést előterjesztő bíróság szerint nem volt hatással a letartóztatására, hanem kizárólag az volt a célja, hogy ismertesse a vele szemben felrótt cselekményeket, csak a hivatalból kirendelt ügyvédjének kézbesítették.

24 2020. január 16-án az ügyész európai elfogatóparancsot bocsátott ki MM-mel szemben. „[A]z elfogatóparancs alapjául szolgáló határozat[ra]” vonatkozó, „[v]alamely azonos joghatállyal bíró ítélet vagy bírósági határozat” című 1. alpont kizárólag azt a 2019. augusztus 9-i határozatot említi, amellyel MM-et gyanúsítottá nyilvánították.

25 2020. március 25-én az ügyet érdemi vizsgálat céljából a kérdést előterjesztő bíróság elé terjesztették.

26 2020. április 16-án az ügyész kérte azon személyek, köztük MM előzetes letartóztatásba helyezését, akik megszöktek. A 2020. április 24-én tartott nyilvános tárgyaláson a kérdést előterjesztő bíróság ezt a kérelmet azzal az indokkal utasította el, hogy a nemzeti jog értelmében a terhelt távollétében nem lehet előzetes letartóztatást elrendelni.

27 2020. július 5-én, a 2020. január 16-i európai elfogatóparancsot végrehajtva, MM-et elfogták Spanyolországban. 2020. július 28-án átadták a bolgár igazságügyi hatóságoknak. Ugyanezen a napon az ügyész kérelmet terjesztett elő MM előzetes letartóztatása iránt.

28 2020. július 29-én, egy tárgyalást követően, amelyen MM személyesen megjelent, és őt meghallgatták, a kérdést előterjesztő bíróság elrendelte az előzetes letartóztatását.

29 2020. augusztus 5-én MM fellebbezést nyújtott be az előzetes letartóztatását elrendelő határozattal szemben, többek között a vele szemben kibocsátott európai elfogatóparancs jogellenességére hivatkozva, és azt kérte a fellebbviteli bíróságtól, hogy terjesszen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság elé.

30 2020. augusztus 14-én a fellebbviteli bíróság helybenhagyta az MM előzetes letartóztatását elrendelő határozatot, anélkül hogy megvizsgálta volna az említett európai elfogatóparancsot esetlegesen érintő szabálytalanságokkal kapcsolatos kérdéseket, és elutasította volna az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek a Bíróság elé terjesztése iránti kérelmet.

31 2020. augusztus 27-én MM az NPK 270. cikke alapján új kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, amely az előzetes letartóztatását elrendelő határozat jogszerűségének felülvizsgálatára irányult.

32 A 2020. szeptember 3-án tartott nyilvános tárgyaláson MM többek között a vele szemben kibocsátott európai elfogatóparancs jogellenességére hivatkozott, jelezve, hogy azt a végrehajtó spanyol igazságügyi hatóság nem vette figyelembe, mivel MM hozzájárult a bolgár hatóságoknak való átadásához. MM a kérdést előterjesztő bíróság előtt e jogellenességre való hivatkozás jogával érvelt, és azt állította, hogy az említett jogellenesség szabálytalanná teszi az előzetes letartóztatását elrendelő határozatot. Következésképpen MM e határozat hatályon kívül helyezését kérte.

33 E körülmények között a Spetsializiran nakazatelen sad (szakosított büntetőbíróság, Bulgária) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Összeegyeztethető-e a 2002/584 kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdésével az a nemzeti törvény, amely szerint az európai elfogatóparancsot és azt a nemzeti határozatot, amelynek alapján az előbbit kibocsátották, kizárólag az ügyész hozza meg, anélkül hogy abban a bíróság részt vehetne, illetve előzetes vagy utólagos felülvizsgálatot gyakorolhatna?

2) Összeegyeztethető-e a 2002/584 kerethatározat 8. cikke (1) bekezdésének c) pontjával az olyan európai elfogatóparancs, amelyet a keresett személyt gyanúsítottá nyilvánító határozat alapján bocsátottak ki, anélkül hogy e határozat vonatkozna e személy fogva tartásának elrendelésére?

3) Nemleges válasz esetén: amennyiben az európai elfogatóparancs kibocsátásában és felülvizsgálatában a bíróság részvétele nem megengedett, és ezt az elfogatóparancsot olyan nemzeti határozat alapján bocsátották ki, amely nem írja elő a keresett személy fogva tartásba helyezését, továbbá ezen európai elfogatóparancsot ténylegesen végrehajtották, és a keresett személyt átadták, a keresett személynek ugyanazon büntetőeljárás keretében kell hatékony jogorvoslathoz való jogot biztosítani, mint amelynek során ezen európai elfogatóparancsot kibocsátották? A hatékony jogorvoslathoz való jog magában foglalja-e azt, hogy a keresett személy ugyanolyan helyzetbe kerüljön, mint amelyben akkor lenne, ha a jogsértés nem következett volna be?”

34 A kérdést előterjesztő bíróság a 2020. december 1-jei levelében arról tájékoztatta a Bíróságot, hogy az MM előzetes letartóztatásba helyezése formájában hozott ideiglenes intézkedést elrendelő határozatot 2020. november 27-én módosították, és hogy ez az ideiglenes intézkedés ezentúl házi őrizetből áll.

A sürgősségi eljárásról

35 A kérdést előterjesztő bíróság 2020. szeptember 4-én benyújtott beadványában a Bíróság eljárási szabályzatának 107. cikke alapján kérte a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem sürgősségi eljárásban történő elbírálását.

36 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy ez az előzetes döntéshozatalra utalás a 2002/584 kerethatározat értelmezésére irányul, amely kerethatározat az EUM-Szerződés harmadik részének a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó V. cím területére tartozik. E kérelem tehát az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23a. cikkében és eljárási szabályzatának 107. cikkében előírt sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás tárgya lehet.

37 Másodsorban a sürgősség kritériumát illetően – a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint – figyelembe kell venni azt a körülményt, hogy az alapügyben érintett személy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtásának időpontjában meg van fosztva szabadságától, és további fogva tartása az alapeljárás kimenetelétől függ (lásd ebben az értelemben: 2019. május 27-i OG és PI [Lübecki és zwickaui ügyészség] ítélet, C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 38. pont; 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet, C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 99. pont).

38 A jelen ügyben, amint az a jelen ítélet 21., 28., 31. és 32. pontjából kitűnik, az alapeljárásban MM-et kábítószer-kereskedelemmel foglalkozó bűnszervezetben való részvétellel gyanúsítják, és vele szemben 2020. július 29-én előzetes letartóztatásba helyező határozatot hoztak. 2020. augusztus 27-én MM az NPK 270. cikke alapján kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz e határozat jogszerűségének vitatása céljából, és ebben az összefüggésben a vele szemben kibocsátott európai elfogatóparancs jogellenességére hivatkozott.

39 Ebből következik, hogy MM előzetes letartóztatásának fenntartása az előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtásának időpontjában a Bíróság határozatától függött, mivel a Bíróságnak a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdésekre adott válasza közvetlen hatással lehet az előzetes letartóztatását elrendelő határozat sorsára. Egyébiránt az MM-mel szemben elrendelt kényszerintézkedés házi őrizetre módosítása nem változtat ezen a megállapításon, mivel az ez intézkedés is jelentősen korlátozhatja MM szabadságát.

40 E körülmények között az előadó bíró javaslatára a főtanácsnok meghallgatását követően a Bíróság harmadik tanácsa 2020. szeptember 21-én úgy határozott, hogy helyt ad a kérdést előterjesztő bíróság azon kérelmének, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálják el.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

41 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2002/584 kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett „kibocsátó igazságügyi hatóságnak” minősülés az európai elfogatóparancs kibocsátásáról szóló határozat és az annak alapjául szolgáló nemzeti határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségétől függ.

42 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy mind az alapeljárásban szóban forgó, európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatot, mind pedig az ezen elfogatóparancs kibocsátásának alapjául szolgáló, gyanúsítottá nyilvánító nemzeti aktust úgy kell tekinteni, hogy azt kizárólag az ügyész fogadta el. Márpedig, mivel az alkalmazandó nemzeti jog nem ír elő semmilyen bírósági jogorvoslatot ezen aktusokkal szemben, e bíróság úgy véli, hogy a Bíróságnak határoznia kell e jognak a 2002/584 kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdésével való összeegyeztethetőségéről.

43 Ezzel szemben a kérdést előterjesztő bíróság nem vonja kétségbe, hogy az ügyész a 2002/584 kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett kibocsátó igazságügyi hatóságnak minősül, tekintettel a Bíróság által e minősítés elfogadása érdekében kifejtett szempontokra, vagyis egyrészt a büntető igazságszolgáltatásban való részvételére, másrészt pedig az európai elfogatóparancs kibocsátásával járó feladatok ellátása során fennálló függetlenségére (lásd e tekintetben: 2019. május 27-i OG és PI [Lübecki és zwickaui ügyészség] ítélet, C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 51. és 74. pont; 2019. december 12-i Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg és Openbaar Ministerie [Lyoni és tours-i ügyészség] ítélet, C-566/19 PPU és C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077, 52. pont).

44 Márpedig, ahogyan azt a Bíróság megállapította, az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó, valamely más hatóság, nem pedig bíróság által hozott határozattal szembeni bírósági felülvizsgálat lehetőségének fennállása nem feltétele annak, hogy ez a hatóság a 2002/584 kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett kibocsátó igazságügyi hatóságnak minősülhessen. Az ilyen követelmény nem az említett hatóság jogállására és szervezetére vonatkozó szabályokhoz kapcsolódik, hanem az ilyen elfogatóparancs kibocsátására irányuló eljáráshoz, amelynek meg kell felelnie a hatékony bírói jogvédelem követelményének (2020. november 24-i Openbaar Ministerie [Okirat-hamisítás] ítélet, C-510/19, EU:C:2020:953, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

45 Ezzel szemben a bíróságtól eltérő hatóság által hozott európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozat ilyen bírósági felülvizsgálatának hiánya releváns a harmadik kérdés első részére adandó válasz szempontjából, így az e kérdésre adandó válasz keretében meg kell vizsgálni a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelményeket abban az esetben, ha megállapítható, hogy a kibocsátó tagállam nemzeti joga értelmében az európai elfogatóparancs és azon nemzeti határozat kibocsátásának feltételei, amelynek alapján az előbbit elfogadták sem a keresett személy átadása előtt, sem ezen átadás után nem képezhetik bírósági felülvizsgálat tárgyát ebben a tagállamban.

46 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2002/584 kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett „kibocsátó igazságügyi hatóságnak” minősülés nem függ az európai elfogatóparancs kibocsátásáról szóló határozat és az annak alapjául szolgáló nemzeti határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségétől.

A második kérdésről

47 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2002/584 kerethatározat 8. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az európai elfogatóparancsot érvénytelennek kell tekinteni, amennyiben az nem az e rendelkezés értelmében vett „[nemzeti] elfogatóparancson vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozaton” alapul.

48 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a kölcsönös elismerés elve – amely az európai elfogatóparancs rendszerének alapja – maga is a tagállamok közötti kölcsönös, aziránt fennálló bizalom elvén alapul, hogy a nemzeti jogrendjeik képesek az uniós szinten és különösen az Chartában elismert alapjogok tekintetében egyenértékű és tényleges védelmet nyújtani (2016. június 1-jei Bob-Dogi ítélet, C-241/15, EU:C:2016:385, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49 Az európai elfogatóparancs rendszerének alapját képező kölcsönös elismerés és a kölcsönös bizalom elve ugyanis azon az előfeltevésen alapul, amely szerint az érintett európai elfogatóparancsot azon minimumkövetelményekkel összhangban bocsátották ki, amelyektől érvényessége függ, amelyek között szerepel a 2002/584 kerethatározat 8. cikke (1) bekezdésének c) pontjában előírt feltétel. A kétszintű bírósági védelem ugyanis főszabály szerint nem áll fenn olyan helyzetben, amelyben az európai elfogatóparancs kibocsátására irányuló eljárást anélkül alkalmazták, hogy az elfogatóparancs kibocsátását megelőzően a nemzeti igazságügyi hatóság olyan határozatot – így például nemzeti elfogatóparancsot – bocsátott volna ki, amely az európai elfogatóparancs alapjául szolgál (lásd ebben az értelemben: 2016. június 1-jei Bob-Dogi ítélet, C-241/15, EU:C:2016:385, 57. pont).

50 Ebben a tekintetben a 2002/584 kerethatározat, többek között a 8. cikke (1) bekezdésének c) pontjában előírja, hogy az európai elfogatóparancsnak tartalmaznia kell az e kerethatározat mellékletében szereplő formanyomtatványnak megfelelően „az 1. és 2. cikk szerinti végrehajtható ítélet, elfogatóparancs vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat” rendelkezésre állására vonatkozó információt. Ezen információkat fel kell tüntetni az e mellékletben szereplő formanyomtatványnak „Az elfogatóparancs alapjául szolgáló határozat” című b) pontjában, amelynek 1. alpontja előírja, hogy meg kell jelölni az „elfogatóparancsot vagy [az] azonos joghatállyal bíró bírósági határozatot”.

51 Emlékeztetni kell arra, hogy bár a 2002/584 kerethatározat nem tartalmazza az „elfogatóparancs […] vagy [az] azonos joghatállyal bíró bírósági határozat[…]” azonos joghatállyal bíró elfogatóparancs vagy […] végrehajtható bírósági határozat” fogalmának pontos meghatározását, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, először is, hogy az az európai elfogatóparancsra vonatkozó határozattól eltérő nemzeti aktusra vonatkozik (lásd ebben az értelemben: 2016. június 1-jei Bob-Dogi ítélet, C-241/15, EU:C:2016:385, 58. pont).

52 Másodszor, ami azt illeti, hogy mit kell az „bírósági határozat” fogalma alatt érteni, megállapításra került, hogy e fogalom a tagállamok büntető igazságszolgáltatásában részt vevő hatóságok valamennyi határozatát jelenti, a rendőrségi határozatok kivételével (2016. november 10-i Özçelik ítélet, C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, 33. pont).

53 Harmadszor, ami a 2002/584 kerethatározat 8. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett aktus jellegét illeti, amint arra a főtanácsnok indítványának 90–93. pontjában lényegében rámutatott, annak érdekében, hogy az az európai elfogatóparancs alapjául szolgáló „[nemzeti] elfogatóparancs vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat” fogalma alá tartozzon, még ha a kibocsátó tagállam jogszabályában nem is a „nemzeti elfogatóparancs” megjelölést viseli, ezzel egyenértékű joghatásokat kell kiváltania, azaz a büntetőeljárás alá vont személy felkutatására és elfogására irányuló parancs joghatásait. E fogalom tehát nem minden olyan aktusra vonatkozik, amelynek következtében valamely személlyel szemben büntetőeljárás indul, hanem kizárólag azokra, amelyek célja, hogy bírósági kényszerintézkedés útján lehetővé tegyék e személy elfogását annak érdekében, hogy őt büntetőeljárási cselekmények elvégzése céljából bíróság elé állítsák.

54 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő információkból kitűnik, hogy az a nemzeti jogi aktus, amelynek alapján az MM-re vonatkozó európai elfogatóparancsot kibocsátották, az ügyész által elfogadott 2019. augusztus 9-i, gyanúsítottá nyilvánító határozat, amelynek kizárólag az a tárgya, hogy az érintett személyt tájékoztassa az őt terhelő gyanúról, és lehetőséget adjon neki, hogy magyarázatok nyújtása és bizonyítékok felajánlása útján védekezzen.

55 Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság által megfogalmazott felvilágosításkérésre válaszolva kifejtette, hogy a rendőrség által kibocsátott 2019. augusztus 8-i határozatból eredő előállítási parancson kívül semmilyen más nemzeti elfogatóparancsot nem bocsátottak ki MM-mel szemben. A kérdést előterjesztő bíróság többek között jelzi, hogy az NPK 64. cikkének (2) bekezdése alapján semmilyen határozatot nem hoztak MM-mel szemben.

56 E körülményekre tekintettel, feltéve hogy azok valósnak bizonyulnak, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, nem tűnik úgy, hogy az alapügyben szóban forgó európai elfogatóparancs jogalapja nemzeti elfogatóparancs vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat lenne, ami ellentétes a 2002/584 kerethatározat 8. cikke (1) bekezdésének c) pontjában megköveteltekkel, így ezen európai elfogatóparancs érvénytelen.

57 A fenti megfontolások összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2002/584 kerethatározat 8. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy az európai elfogatóparancsot érvénytelennek kell tekinteni, amennyiben az nem az e rendelkezés értelmében vett „[nemzeti] elfogatóparancson vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozaton” alapul. E fogalom azon nemzeti intézkedésekre vonatkozik, amelyeket valamely igazságügyi hatóság a büntetőeljárás alá vont személy felkutatása és elfogása céljából hoz annak érdekében, hogy ezt a személyt a büntetőeljárási cselekmények elvégzése céljából bíróság elé állítsák. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy ilyen joghatásokat vált-e ki az olyan, gyanúsítottá nyilvánító nemzeti jogi aktus, amely az alapügyben szóban forgó európai elfogatóparancs alapjául szolgál.

A harmadik kérdésről

58 Harmadik kérdésével, amely két részből áll, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, először is, hogy a kibocsátó tagállam jogszabályai olyan rendelkezéseinek hiányában, amelyek bírósági jogorvoslatot biztosítanak azon feltételek felülvizsgálata céljából, amelyek mellett az e tagállam igazságszolgáltatásának részét képező, azonban bíróságnak nem minősülő hatóság az európai elfogatóparancsot kibocsátotta, a 2002/584 kerethatározatot a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog fényében úgy kell értelmezni, hogy az a nemzeti bíróságnak – amely az e kerethatározat 8. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmében vett „[nemzeti] elfogatóparancs[nak] vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat[nak]” nem minősíthető nemzeti jogi aktus alapján kibocsátott európai elfogatóparancs alapján átadott személy előzetes letartóztatása fenntartása jogszerűségének vitatására irányuló jogorvoslat keretében jár el, amely jogorvoslat keretében az ezen európai elfogatóparancs uniós jog szerinti érvénytelenségére alapított jogalapot hoznak fel – lehetővé teszi, hogy megállapítsa az érvényesség ilyen felülvizsgálatára vonatkozó hatáskörének fennállását. Másodszor, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2002/584 kerethatározatot a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog fényében úgy kell-e értelmezni, hogy az megköveteli, hogy a nemzeti bíróság azon megállapítása, amely szerint a szóban forgó európai elfogatóparancsot e kerethatározat 8. cikke (1) bekezdése c) pontjának megsértésével bocsátották ki, amennyiben az nem az e rendelkezés értelmében vett „[nemzeti] elfogatóparancson vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozaton” alapul, az előzetes letartóztatásban lévő személy szabadon bocsátását eredményezze, miután a végrehajtó tagállam átadta őt a kibocsátó tagállamnak.

A kérdést előterjesztő bíróságnak az európai elfogatóparancs érvényességének vizsgálatára vonatkozó hatásköréről

59 Harmadik kérdésének első részével a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy noha az MM előzetes letartóztatásának megszüntetésére irányuló kérelem keretében az európai elfogatóparancs végrehajtásának következményeiről kell döntenie, köteles-e biztosítani a Charta 47. cikkében előírt hatékony bírói jogvédelmet, vagy éppen ellenkezőleg, ne foglalkozzon az európai elfogatóparancs érvényességének kérdésével, és biztosítsa ezáltal MM-nek azt a lehetőséget, hogy pénzbeli kártérítés érdekében új kérelmet terjesszen elő.

60 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a bolgár büntető eljárásjog értelmében nincs lehetősége arra, hogy amennyiben az NPK 270. cikke alapján az előzetes letartóztatásra vonatkozó intézkedés jogszerűségének vitatása iránti kérelemmel fordulnak hozzá, járulékos jelleggel felülvizsgálja a nemzeti vagy európai elfogatóparancs érvényességét, mivel nincs hatásköre arra, hogy az ügyésznek az ilyen elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatáról döntést hozzon, hiszen ez utóbbi határozattal szemben csak a fellebbviteli főügyészségnél lehet jogorvoslattal élni.

61 Ebben a tekintetben, amint azt a Bíróság már kimondta az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos eljárást illetően, azon személy jogai tiszteletben tartásának biztosítása, akinek az átadását kérték, elsősorban a kibocsátó tagállam felelőssége, amelyről feltételezhető, hogy tiszteletben tartja az uniós jogokat és különösen az Unió által elismert alapvető jogokat (2018. január 23-i Piotrowski ítélet, C-367/16, EU:C:2018:27, 50. pont; 2018. december 6-i IK [Mellékbüntetés végrehajtása] ítélet, C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, 66. pont).

62 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából az is kitűnik, hogy az európai elfogatóparancs rendszere a keresett személyt megillető eljárási jogok és alapvető jogok kétszintű védelmét tartalmazza, mivel a nemzeti határozat – mint amilyen egy nemzeti elfogatóparancs – meghozatala során első szinten biztosított bírósági védelemhez hozzájárul az a bírósági védelem, amelyet az európai elfogatóparancs kibocsátása során második szinten kell biztosítani, amely elfogatóparancs kibocsátására adott esetben az említett nemzeti bírósági határozat meghozatalát követően rövid határidőn belül sor kerülhet (2019. december 12-i Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg és Openbaar Ministerie [Lyoni és tours-i ügyészség] ítélet, C-566/19 PPU és C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077, 59. pont; 2019. december 12-i Openbaar Ministerie [Svéd ügyészség] ítélet, C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078, 38. pont).

63 Így az olyan intézkedést illetően, mint az európai elfogatóparancs kibocsátása, amely sértheti az érintett személy szabadsághoz való jogát, e védelem magában foglalja, hogy a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelményeknek megfelelő határozatot hozzanak, legalább az említett védelem egyik szintjén (2019. december 12-i Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg és Openbaar Ministerie [Lyoni és tours-i ügyészség] ítélet, C-566/19 PPU és C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077, 60. pont; 2019. december 12-i Openbaar Ministerie [Svéd ügyészség] ítélet, C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078, 39. pont).

64 Ezenkívül az érintett személy jogai védelmének második szintje magában foglalja különösen, hogy a kibocsátó igazságügyi hatóság ellenőrzi az európai elfogatóparancs kibocsátásához szükséges feltételek tiszteletben tartását, és objektív módon megvizsgálja a kibocsátás arányos jellegét, figyelembe véve minden terhelő és mentő bizonyítékot, anélkül hogy ki lenne téve a kívülről – különösen a végrehajtó hatalom részéről – történő utasíthatóság kockázatának (2019. december 12-i Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg és Openbaar Ministerie [Lyoni és tours-i ügyészség] ítélet, C-566/19 PPU és C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077, 61. pont; 2019. december 12-i Openbaar Ministerie [Svéd ügyészség] ítélet, C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078, 40. pont).

65 Egyébiránt, emlékeztetni kell arra, hogy amikor a kibocsátó tagállam joga az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó hatáskört az e tagállam igazságszolgáltatásában közreműködő olyan hatóságra bízza, amely maga nem bíróság, az ilyen elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozattal és

különösen az ilyen határozat arányos jellegével kapcsolatban az említett tagállamban olyan bírósági jogorvoslattal kell tudni élni, amely teljes mértékben megfelel a hatékony bírói jogvédelem követelményeinek (2019. december 12-i Openbaar Ministerie [Svéd ügyészség] ítélet, C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

66 Az igazságszolgáltatásban ugyan részt vevő és a végrehajtó hatalomtól független, de bíróságnak nem minősülő hatóságnak az európai elfogatóparancs kibocsátásával kapcsolatos határozatával szemben benyújtott jogorvoslat célja annak biztosítása, hogy a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs kibocsátásához szükséges feltételek tiszteletben tartását, különösen pedig annak arányosságát olyan eljárás keretében ellenőrizzék, amely tiszteletben tartja a hatékony bírói jogvédelemből következő követelményeket (2019. december 12-i Openbaar Ministerie [Svéd ügyészség] ítélet, C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

67 Ennélfogva a tagállamok feladata annak biztosítása, hogy jogrendjeik hatékonyan garantálják a bírói jogvédelemnek a 2002/584 kerethatározat által megkövetelt – a Bíróság ítélkezési gyakorlata által értelmezett – szintjét, az általuk alkalmazott eljárási szabályok segítségével, amelyek jogrendszerenként eltérőek lehetnek (2019. december 12-i Openbaar Ministerie [Svéd ügyészség] ítélet, C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

68 Ebben az összefüggésben valamely bíróságnak nem minősülő igazságügyi hatóság által hozott, az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozattal szemben külön jogorvoslati jog bevezetése csak egy a lehetőségek közül (2019. december 12-i Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg és Openbaar Ministerie [Lyoni és tours-i ügyészség] ítélet, C-566/19 PPU és C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077, 65. pont; 2019. december 12-i Openbaar Ministerie [Svéd ügyészség] ítélet, C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078, 44. pont).

69 Következésképpen az, hogy a nemzeti jogrendben léteznek olyan eljárási szabályok, amelyek alapján az európai elfogatóparancs kibocsátásának feltételei, és különösen annak arányos jellege a kibocsátó tagállamban annak elfogadását megelőzően vagy azzal egyidejűleg, de akár ezt követően is bírósági felülvizsgálat tárgyát képezhetik, megfelel a hatékony bírói jogvédelem követelményének (lásd ebben az értelemben: 2019. december 12-i Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg és Openbaar Ministerie [Lyoni és tours-i ügyészség] ítélet, C-566/19 PPU és C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077, 70. és 71. pont; 2019. december 12-i Openbaar Ministerie [Svéd ügyészség] ítélet, C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078, 52. és 53. pont).

70 Bár a 2002/584 kerethatározat az őket megillető eljárási autonómia alapján mérlegelési mozgásteret biztosít a nemzeti hatóságok számára az általa követett célok megvalósításának konkrét módjait illetően, különösen az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos határozatokkal szembeni bizonyos jellegű jogorvoslat biztosításának lehetőségét illetően (lásd ebben az értelemben: 2013. május 30-i F ítélet, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 52. pont), a tagállamoknak ügyelniük kell arra, hogy ne akadályozzák meg az e kerethatározatból eredő követelményeket, különösen az annak alapjául szolgáló bírói jogvédelmet illetően.

71 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamok, következésképpen a bíróságaik az uniós jog végrehajtásakor kötelesek tiszteletben tartani az Európai Unió Alapjogi Chartáját, amint az a Charta 51. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik; erről van szó akkor, amikor a kibocsátó igazságügyi hatóság és a végrehajtó igazságügyi hatóság a kerethatározat végrehajtása érdekében elfogadott nemzeti rendelkezéseket alkalmazza (2016. június 1-jei Bob-Dogi ítélet, C-241/15, EU:C:2016:385, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ez a helyzet akkor is, ha azon bírósági felülvizsgálat hatékony érvényesüléséről van szó, amelyet közvetlenül vagy járulékosan kell gyakorolni az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos határozatok tekintetében.

72 Következésképpen, amennyiben a kibocsátó tagállam eljárási joga nem ír elő külön jogorvoslatot, amely lehetővé tenné, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó feltételeket, valamint az elfogatóparancs arányos jellegét az elfogadást megelőzően, azzal egyidejűleg, vagy azt követően a bíróság felülvizsgálja, a 2002/584 kerethatározatot – a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog fényében – úgy kell értelmezni, hogy annak a bíróságnak, amely a büntetőeljárás valamely, a keresett személy átadását követő szakaszában eljár, járulékos jelleggel felül kell tudnia vizsgálni ezen elfogatóparancs kibocsátási feltételeit, amennyiben e bíróság előtt az említett elfogatóparancs érvényességét vitatják.

73 Ez az eset áll fenn többek között az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló helyzetben, amelyben a szóban forgó bírósághoz valamely személy előzetes letartóztatását elrendelő határozat jogszerűségének vitatása iránti kérelem keretében olyan kérelemmel fordultak, amely járulékosan megkérdőjelezi az európai elfogatóparancs kibocsátására irányuló, e személyt érintő eljárás szabályszerűségét, és különösen a 2002/584 kerethatározat 8. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „elfogatóparancs vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat” fennállását, amennyiben ez az elfogatóparancs lehetővé teszi az említett személy elfogását, előállítását, valamint ezt követően a szabadságelvonással járó intézkedés elfogadását.

74 Következésképpen a harmadik kérdés első részére azt a választ kell adni, hogy a kibocsátó tagállam jogszabályai olyan rendelkezéseinek hiányában, amelyek bírósági jogorvoslatot biztosítanak azon feltételek felülvizsgálata céljából, amelyek mellett az e tagállam igazságszolgáltatásának részét képező, azonban bíróságnak nem minősülő hatóság az európai elfogatóparancsot kibocsátotta, a 2002/584 kerethatározatot a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog fényében úgy kell értelmezni, hogy az a nemzeti bíróságnak – amely az e kerethatározat 8. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmében vett „[nemzeti] elfogatóparancs[nak] vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat[nak]” nem minősíthető nemzeti jogi aktus alapján kibocsátott európai elfogatóparancs alapján átadott személy előzetes letartóztatása fenntartása jogszerűségének vitatására irányuló jogorvoslat keretében jár el, amely jogorvoslat keretében az ezen európai elfogatóparancs uniós jog szerinti érvénytelenségére alapított jogalapot hoznak fel – lehetővé teszi, hogy megállapítsa az érvényesség ilyen felülvizsgálatára vonatkozó hatáskörének fennállását.

Az európai elfogatóparancs érvénytelensége megállapításának a terhelt előzetes letartóztatására gyakorolt következményeiről

75 Harmadik kérdésének második részével a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy annak a megállapításnak, amely szerint az alapeljárásban szóban forgó európai elfogatóparancs érvénytelen, azzal a következménnyel kell-e járnia, hogy MM-et ugyanolyan helyzetbe kell hozni, mint amelyben akkor lenne, ha az uniós jog megsértése nem következett volna be, ami a jelen ügyben MM előzetes letartóztatásának megszüntetésével járna.

76 A 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdése értelmében ugyanis az európai elfogatóparancs mechanizmusának az a célja, hogy lehetővé tegye egy keresett személy elfogását és átadását annak érdekében, hogy az említett kerethatározat által követett célra tekintettel az elkövetett bűncselekmény ne maradjon büntetlenül, és e személyt büntetőeljárás alá vonják, vagy e személy letöltse a vele szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetést (2018. december 6-i IK [Mellékbüntetés végrehajtása] ítélet, C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, 39. pont).

77 Ebből következik, hogy – amint arra a főtanácsnok az indítványának 148. és 149. pontjában szintén rámutatott – mivel a keresett személyt elfogták, majd átadták a kibocsátó tagállamnak, az európai elfogatóparancs főszabály szerint kimerítette joghatásait, az átadás 2002/584 kerethatározat 3. fejezetében kifejezetten előírt hatásainak kivételével, továbbá tekintettel az európai elfogatóparancs mechanizmusának ezen inherens korlátaira, az nem képezi a keresett személy fogva tartásának jogcímét a kibocsátó tagállamban.

78 A jelen ügyben az MM előzetes letartóztatása az ügyészhez benyújtott kérelmet követően hozott, 2020. július 29-i határozatból ered.

79 Egyébiránt azon feltételek harmonizációjának hiányában, amelyek alapján az előzetes letartóztatást elrendelő intézkedést meg lehet hozni és fenn lehet tartani egy büntetőeljárás alá vont személlyel szemben (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 19-i Milev ítélet, C-310/18 PPU, EU:C:2018:732, 47. pont; 2019. november 28-i Spetsializirana prokuratura ítélet, C-653/19 PPU, EU:C:2019:1024, 28. pont), a hatáskörrel rendelkező bíróság kizárólag a nemzeti jog által előírt feltételek mellett dönthet az ilyen intézkedésről, és adott esetben megszakíthatja a végrehajtást, ha megállapítja, hogy e feltételek már nem teljesülnek.

80 Ennélfogva sem a 2002/584 kerethatározat, sem a Charta 47. cikke nem kötelezi a nemzeti bíróságot arra, hogy az előzetes letartóztatásban lévő személyt szabadon bocsássa, ha megállapítja, hogy az e személy átadását eredményező európai elfogatóparancs érvénytelen.

81 Következésképpen kizárólag a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a terhelttel szemben nemzeti szabadságelvonással járó intézkedést hoztak-e, és hogy azt a kibocsátó tagállam nemzeti jogával összhangban fogadták-e el. Ezenkívül e bíróság feladata annak meghatározása a kibocsátó tagállam nemzeti jogára tekintettel, hogy az érvényes nemzeti elfogatóparancs hiánya milyen következményekkel járhat a büntetőeljárás alá vont személy előzetes letartóztatásba helyezéséről, majd előzetes letartóztatásának fenntartásáról szóló határozatra.

82 Következésképpen a 2002/584 kerethatározatot a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog fényében úgy kell értelmezni, hogy az nem követeli meg, hogy a nemzeti bíróság azon megállapítása, amely szerint a szóban forgó európai elfogatóparancsot e kerethatározat 8. cikke (1) bekezdése c) pontjának megsértésével bocsátották ki, amennyiben az nem az e rendelkezés értelmében vett „[nemzeti] elfogatóparancson vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozaton” alapul, az előzetes letartóztatásban lévő személy szabadon bocsátását eredményezze, miután a végrehajtó tagállam átadta őt a kibocsátó tagállamnak. Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy nemzeti jogának megfelelően meghatározza, milyen következményekkel járhat az ilyen nemzeti jogi aktus hiánya – így a szóban forgó európai elfogatóparancs jogalapjának hiánya – a terhelt előzetes letartóztatásának fenntartására vagy annak mellőzésére vonatkozó döntés tekintetében.

83 A fenti megfontolások összességéből az következik, hogy a harmadik kérdésre a következőképpen kell válaszolni:

– A kibocsátó tagállam jogszabályai olyan rendelkezéseinek hiányában, amelyek bírósági jogorvoslatot biztosítanak azon feltételek felülvizsgálata céljából, amelyek mellett az e tagállam igazságszolgáltatásának részét képező, azonban bíróságnak nem minősülő hatóság az európai elfogatóparancsot kibocsátotta, a 2002/584 kerethatározatot a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog fényében úgy kell értelmezni, hogy az a nemzeti bíróságnak – amely az e kerethatározat 8. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmében vett „[nemzeti] elfogatóparancs[nak] vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat[nak]” nem minősíthető nemzeti jogi aktus alapján kibocsátott európai elfogatóparancs alapján átadott személy előzetes letartóztatása fenntartása jogszerűségének vitatására irányuló jogorvoslat keretében jár el, amely jogorvoslat keretében az ezen európai elfogatóparancs uniós jog szerinti érvénytelenségére alapított jogalapot hoznak fel – lehetővé teszi, hogy megállapítsa az érvényesség ilyen felülvizsgálatára vonatkozó hatáskörének fennállását.

– A 2002/584 kerethatározatot a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog fényében úgy kell értelmezni, hogy az nem követeli meg, hogy a nemzeti bíróság azon megállapítása, amely szerint a szóban forgó európai elfogatóparancsot e kerethatározat 8. cikke (1) bekezdése c) pontjának megsértésével bocsátották ki, amennyiben az nem az e rendelkezés értelmében vett „[nemzeti] elfogatóparancson vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható

bírósági határozaton” alapul, az előzetes letartóztatásban lévő személy szabadon bocsátását eredményezze, miután a végrehajtó tagállam átadta őt a kibocsátó tagállamnak. Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy nemzeti jogának megfelelően meghatározza, milyen következményekkel jár az ilyen nemzeti jogi aktus hiánya – így a szóban forgó európai elfogatóparancs jogalapjának hiánya – a terhelt előzetes letartóztatásának fenntartására vagy annak mellőzésére vonatkozó döntés tekintetében.

A költségekről

84 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett „kibocsátó igazságügyi hatóságnak” minősülés nem függ az európai elfogatóparancs kibocsátásáról szóló határozat és az annak alapjául szolgáló nemzeti határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségétől.**

2) **A 2009/299 kerethatározattal módosított, 2002/584 kerethatározat 8. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy az európai elfogatóparancsot érvénytelennek kell tekinteni, amennyiben az nem az e rendelkezés értelmében vett „[nemzeti] elfogatóparancson vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozaton” alapul. E fogalom azon nemzeti intézkedésekre vonatkozik, amelyeket valamely igazságügyi hatóság a büntetőeljárás alá vont személy felkutatása és elfogása céljából hoz annak érdekében, hogy ezt a személyt a büntetőeljárási cselekmények elvégzése céljából bíróság elé állítsák. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy ilyen joghatásokat vált-e ki az olyan, gyanúsítottá nyilvánító nemzeti jogi aktus, amely az alapügyben szóban forgó európai elfogatóparancs alapjául szolgál.**

3) **A kibocsátó tagállam jogszabályai olyan rendelkezéseinek hiányában, amelyek bírósági jogorvoslatot biztosítanak azon feltételek felülvizsgálata céljából, amelyek mellett az e tagállam igazságszolgáltatásának részét képező, azonban bíróságnak nem minősülő hatóság az európai elfogatóparancsot kibocsátotta, a 2009/299 kerethatározattal módosított 2002/584 kerethatározatot az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog fényében úgy kell értelmezni, hogy az a nemzeti bíróságnak – amely az e kerethatározat 8. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmében vett „[nemzeti] elfogatóparancs[nak] vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat[nak]” nem minősíthető nemzeti jogi aktus alapján kibocsátott európai elfogatóparancs alapján átadott személy előzetes letartóztatása fenntartása jogszerűségének vitatására irányuló jogorvoslat keretében jár el, amely jogorvoslat keretében az ezen európai elfogatóparancs uniós jog szerinti érvénytelenségére alapított jogalapot hoznak fel – lehetővé teszi, hogy megállapítsa az érvényesség ilyen felülvizsgálatára vonatkozó hatáskörének fennállását.**

   A 2009/299 kerethatározattal módosított, 2002/584 kerethatározatot az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jog fényében úgy kell értelmezni, hogy az nem követeli meg, hogy a nemzeti bíróság azon megállapítása, amely szerint a szóban forgó európai elfogatóparancsot e kerethatározat 8. cikke

(1) bekezdése c) pontjának megsértésével bocsátották ki, amennyiben az nem az e rendelkezés értelmében vett „[nemzeti] elfogatóparancson vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozaton” alapul, az előzetes letartóztatásban lévő személy szabadon bocsátását eredményezze, miután a végrehajtó tagállam átadta őt a kibocsátó tagállamnak. Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy nemzeti jogának megfelelően meghatározza, milyen következményekkel járhat az ilyen nemzeti jogi aktus hiánya – így a szóban forgó európai elfogatóparancs jogalapjának hiánya – a terhelt előzetes letartóztatásának fenntartására vagy annak mellőzésére vonatkozó döntés tekintetében.

Aláírások